

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Nuuk, 22. Juni 2018

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquq imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Apeqqutit:

- 1. Ukiakkut 2017-mi ataatsimiinnitsinni oqaluuserisassamut imm. 40-mut tunngatillugu Naalakkersuisunut suliakkiunneqartoq Naalakkersuisut suliaralugu aallatereersimanerpaat? Suliaq sumut killippa?**

(Inatsisartuni ilaasortat Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

2017-mi ukiakkut ataatsimiinnitsinni siunnersuutigisimasara immikkoortoq 40 imatut qulequtalik suliararput:

“Naalakkersuisut AIS19-imi ukiunilu missingersuusiorfiusuni misileraanermut aningaasaliissutinik 7,5 mio. kr-inik amerlassusilinnik, aalisakkanik suliffissuit nunaqarfinni qerititsivinnik sanaartornissamik annertusaanissamulluunniit atugassatut qinnuteqarfigisinnaasaannik immikkoortitsinissamik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Tapiissutit containerinik qerititsivinnik nutaanik pisinermut kiisalu aalisakkanik tunisasioffiit Nukissioffiit attaviliinermut akiliutissaannut, containerinik qerititsivinnik pisinerup Nukissioffiit naammassisinnaasamikkut annertusaanerannut aningaasartuutitut akiliutitut atorpeqarsinnaassapput. Aningaasanit atorpeqartussanngortitanit agguaassinermi piffinni suliffissaqartitsinikkut suliniutinik pisariaqartitsinerit isiginiarneqassapput”.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Siunertaq anguniagarlu inatsisartunit isumaqatigineqarluni tapersorsorneqarpoq, taamattorli isumaq anguniagarlu allanngortinngikkaluarlugu, eqqornerusumilli pissutsinillu piviusunut naapertuulluarnerusumik aningaasaliissuteqartoqarsinnaaqullugu siunnersuut imaattumik allannguutissartaluk akuersissustigineqarpoq:

“Misiliilluni aningaasaliineq nunaqarfinni qerititsivinnik sanaartornissamik annertusaanissamullu tapiisarnerni periutsit pissutsillu pitsaanerpaat anguniarlugit qanoq aaqqiivigineqarsinnaanera pillugit Naalakkersuisut nassuiaasioqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut. Nassuiaasiornermi isumalluutit suliffissaqartitsinerit kiisalu aningaasaqarnermut tunngasut kommunit, inuussutissarsiornermik ingerlatsisut aammalu KANUNUPE-p misilittagaat ilaatigut ilanngunneqassapput. Nassuiaat inerniliinerillu Inatsisartut UKA2018-imi ataatsimiinnissaat sioqqullugit agguaanneqassaaq, tamatumani nassuiaatip inerniliineri AIS19-imut ilanngullugit suliarineqarsinnaalerlugit”.

Tamanna pillugu matumuuna apeqquteqaatigaara qulaani pineqartoq Naalakkersuisunut suliakkiunneqarsimasoq Naalakkersuisut suliaralugu aallartissimaneraat.

Suliakkiunneqarsimasut suliarineqarnissaa naammassineqarnissaalu pingaaruteqarluinnaqqisssarpoq, pissutigalugu:

Ukiuni kingullerni marlunni pingasuni nunatsinni saarullippassualeqalersimavoq. Saarullit qangatut takkusimaalersimapput. Saarullinnik tunisassiorneq aatsaat taama annertugileqqissimavoq soorlu taamani qangaanerusoq 70-kkunnit 80-kkunitullu.

Saarullinniarneriinnaangikkaluartoq aammali qalerallinniarneq ingerlalluaruluttortoq aamma nalunngilarput.

Naatsumik oqatigalugu aalisarneq ukiuni kingullerni marlunni pingasuni aatsaat taama ingerlalluartigilersimavoq.

Taamaakkaluartoq sumi tamaani nunaqarfittatsinni tunitsivissaaleqineq tusarsalersimavoq.

Assersuutiinnarsinnaavarput Kangaatsiap eqqaani nunaqarfittatsinni tunitsivissaleqinerujussuaq ajornartorsiutaalersimavoq.

Tunitsivinni assigiinngitsuni peqqumaasiveqannginneq tigooraaveqannginnerlu pissutaalluni ullormut aalisartut tunisinnaasaat killilersorneqarput, aalisartut nuannarinngilluinnagaannik.

Tunitsivissaqarneq toqqorsivissaqarnerluunniit annertunerugaluarpas aalisartut aningaasarsiornerat suli pitsaanerujussuusinnaagaluarpoq. Aalisartunuinnaangitsoq nunatsinnut tamanut aningaasarsiornikkut pitsaanerujussuusinnaagaluarpoq tunitsiveqarnikkut pitsaanerumik inissimasoqartuuppat.

Aalisartut sumi tamaani suaartarput "umiarsuarnik tunitsiviusinnaasunik umiarsuaaliisoqarli"

Umiarsuarnik tunitsiviusinnaasunik umiarsuliisinnaaneq ajunngilaq ajornartorsiutaasumullu aaqqiissutaagallarsinnaasoq qularinngilluinnarpara. Kisianni uanga isumaqarpunga tamanna ataavartumik aaqqiinerungitsoq.

Uanga isumaqarpunga nunaqarfippassuatsinni aalisarfiulluartunilu aalisakkanik tunisassiassanik tigooraasinnaasunik toqqorsiviusinnaasunillu amigaateqartoqartoq.

Nunaqarfinni qerititsiveqarnerup tungaatigut annertusaanitsigut isumaqarpunga aningaasarsiornikkut assakaasup kaavilluarnerusinnaanera aqutissiuunneqarsinnaasoq, asuli ukiumit ukiumut umiarsuliiginnartarnerminngaaniit.

Aalisakkat takkuttarlutillu qaanngiuteqqittartut nalunngilarput. Taamaattumik isumaqarpunga siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu nunaqarfinni periarfissagissaarfiusuni tigooraaveqarnikkut toqqorsiveqarnikkullu pitsanngorsaanissaq – ineriartortitsinissaq isumatusaarnerusoq. Isumaqarpungalu qerititsivilersuineq pitsaasuusoq isumatusaarnerusorlu.

Taamaaliortoqassappallu taava nunaqarfinni innaallagissiuteqarnerup tungaatigut periarfissat pitsaanngorsarneqartariaqarput. Nunaqarfinni nukissiuteqarnerup tungaatigut ineriartortitseqqinissaq allaqqunneqarsinnaangilaq inuussutissarsiornerup tungaatigut ataavarnerusumik ineriartortitsisoqaaqqissappat.

Taamatut tunngavilersuuteqarlunga apeqquteqaatiga ingerlateqqippara.

Qinnutigissavara apeqqutigisakka ullut suliffeqarfiusut 10-t iluanni akileqarumaartut.